

اشاره

این اصل که آموزش در ارتقای سطح دانش، توانمندی‌ها و نگرش انسان تأثیر بسزایی دارد، مورد توافق تمامی صاحب‌نظران و متخصصان امر آموزش و تعلیم و تربیت می‌باشد. البته آموزش‌هایی می‌توانند باعث ایجاد افزایش کارایی شوند که هدف‌دار، مداوم و پرمحتوا بوده و به وسیله کارشناسان، استادان و مربیان مجرب در امور آموزشی، برنامه‌ریزی و اجرا شود. این آموزش‌ها می‌تواند نیروی انسانی یک سازمان را همگام با پیشرفت‌های علم و فناوری به حرکت درآورده و در ارتقای کیفیت و کمیت کارایی آنان مؤثر باشد. از این‌رو آموزش کارکنان، به گونه‌ای که کارکنان بتوانند در محیط چالشی و دشوار فعالیت کنند، ضروری است. آموزش و توانمندی شغلی یکی از پیچیده‌ترین وظایف در اداره امور هر سازمان و به‌ویژه در مدیریت نیروی انسانی است. بعد از نظام جذب نظام بهسازی و به‌کارگیری مناسب منابع انسانی قرار دارد. در حقیقت آموزش از مهم‌ترین اقدامات و برنامه‌های هر سازمان بوده و نظام آموزشی تکمیل‌کننده نظام استخدامی به‌شمار می‌رود و باعث توانمندی و رشد نیروی انسانی موجود شده و موفقیت‌های آتی را تضمین می‌کند. آموزش و بهسازی باعث بینش و بصیرت عمیق‌تر دانش و بالا رفتن معرفت و توانایی و مهارت بیشتر انسان‌های شاغل در سازمان برای اجرای وظایف محوله‌شده و در نتیجه موجب نیل به هدف‌های سازمانی با کارایی و ثمر بخشی بهتر و بیشتر می‌شود. نادری و همکارانش در پژوهش خود به این نتیجه رسیده‌اند که توانمندی‌های شغلی کارکنان از طریق آموزش‌های ضمن خدمت، نسبتاً تقویت شده

اهمیت آموزش‌های ضمن خدمت برای معلمان تربیت بدنی

سعدی سامی

**آموزش کارکنان،
به گونه‌ای
که کارکنان
بتوانند در
محیط چالشی
و دشوار فعالیت
کنند، ضروری
است. آموزش
و توانمندی
شغلی یکی از
پیچیده‌ترین
وظایف در اداره
امور هر سازمان
و به‌ویژه در
مدیریت نیروی
انسانی است**

منابع

1. Sadri S. and Pakdel R., Modular training, Tehran: publication Management and planning Organization. 2000.
2. Abtahi S. H. Education and human capital development, Tehran, Cultural Institute Lanyz, 2004.
3. Monavarian A., Quality education for improve quality educational, Journal of administrative reform, Vol. 47, 2004, pp. 91-117.
4. Tabatabaee S.A., Training of government employees, Tehran, Publications of Office Development of Management and Human Capital, 2004.
5. Naderi N., Jamshidian A. and Salimi GH. Empowering staff through in-service training, Bulletin humanities and social sciences journal special management, Vol.7, No. 27, 2007.

۴. فرد را به‌سوی هدف‌های شخصی هدایت می‌کند و همگام با آن مهارت‌های نسبی افراد و تأثیر متقابل آن‌ها را بهبود می‌بخشد؛
۵. مسیر رشد را هموار می‌کند و آینده را برایش ترسیم می‌کند؛

۶. متغیرهای انگیزشی، مقبول بودن، رضایت‌مندی، پیشرفت، رشد و مسئولیت در فرد به‌طور مبنایی به مرحله عمل درمی‌آیند. نتایج تحقیقات نشان می‌دهد که این نوع آموزش‌ها موجب پای‌بندی بیشتر به قوانین سازمانی، افزایش همکاری در مدرسه، افزایش توانایی تدوین در معلمان و بهبود عملکرد تحصیلی شاگردان می‌شود. نتایج تحقیق حاجی یوسفی (۲۰۰۱) نشان داد که آموزش‌های ضمن خدمت موجب افزایش دانش و معلومات، بازدهی کار، مهارت‌فنی، بهبود، روش کار، امنیت شغلی، افزایش سطح مهارت‌های شغلی، ایجاد فرصت‌ها و زمینه‌های مناسب رشد، بهبود کیفی انجام وظایف سازمانی، میزان همکاری کارشناسان با یکدیگر و با مدیریت مربوطه، ایجاد دانش تخصصی در کارشناسان، ارتقای سطح نگرش شغلی و در نهایت ایجاد خلاقیت و نوآوری در کارشناسان می‌شود. برخی دیگر از پژوهش‌ها دلایل عمده معلمان را در دوره‌های آموزش ضمن خدمت، رضایت روحی پس از تدریس موفق، آموختن روش‌های پژوهش در آموزش به‌ویژه تأکید بر فناوری اطلاعات و ارتباطات و افزایش رشد حرفه‌ای آن‌ها بیان کرده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

با وجود مشکلات فراوان معلمان، از جمله نامناسب بودن زمان برگزاری کلاس‌ها، فشرده بودن کلاس‌ها، نامناسب بودن محل برگزاری کلاس‌ها، منطبق نبودن آموزش‌ها با نیازهای معلمان، کوتاه بودن زمان آموزش، تکراری بودن مطالب، عدم استفاده مناسب از امکانات، مشکلات ناشی از حضور در کلاس‌های آموزشی گوناگون و اجبار در ترک محل خدمت، همچنین نباید دیگر مشکلات حاصل از اجرای امور و وظایف سازمانی و محدودیت امکانات آموزشی موجود را از نظر دور داشت. در این راستا آموزش و پرورش وظیفه دارد هر ساله هزینه‌های قابل توجهی را برای آموزش نیروی انسانی تحت پوشش خود تخصیص دهد.

است و توسعه بیشتر این توانمندی‌ها منوط به نحوه ارائه صحیح آموزش‌های ضمن خدمت است. آموزش ضمن خدمت یکی از مهم‌ترین آموزش‌های سازمان محسوب می‌شود، چرا که نیازهای شغلی و شرایط محیطی در سازمان پیوسته در معرض تغییرات مختلف قرار می‌گیرد و این آموزش می‌تواند به فرد کمک کند که خود را با آن تغییرات تطبیق دهد. خطیبه و همکارانش در نتایج تحقیقات خود مبنی بر بررسی نظام آموزشی شغلی کارکنان و تأثیر آن بر افزایش کارایی، بدین مطلب اشاره می‌کنند که ۷۰ درصد مدیران و ۶۵ درصد کارکنان بیان کردند که آموزش‌های شغلی موجب افزایش دانش، ارتقای اطلاعات شغلی و افزایش توانایی‌های شغلی آنان شده است. صفری در تحقیق خود، که به بررسی تأثیر آموزش ضمن خدمت بر کارایی کارکنان آموزش و پرورش تهران پرداخته بود، به این نتیجه رسید که ۷۰ درصد کارکنان و ۱۰ درصد رؤسای آموزشگاه‌ها رابطه غیر قابل انکاری را میان آموزش و کارایی قائل شده‌اند. وی مواردی چون نداشتن تناسب محتوا و هدف‌ها با نیازهای کارکنان، چگونگی اجرای برنامه‌های آموزشی، کاستی در برنامه‌ریزی و تعیین نیازمندی‌های آموزشی را از موانع اثربخشی دوره‌ها یاد کرده است.

لامپرز با پیاده‌سازی ۱۰ راهبرد برای توانمندسازی کارکنان و معلمان مدارس متوسطه، دریافت که رشد حرفه‌ای معلمان مدرسه و کارکنان آن موجب افزایش مهارت‌ها و برقراری ارتباط مؤثر با یکدیگر و افزایش خلاقیت‌ها شده است، با توجه به پیشرفت سریع علوم ورزشی و گنجاندن طرح‌های وزارتی در مقاطع مختلف تحصیلی، از جمله طرح طناب‌ورز، سباح، تنیس روی میز، ژیمناستیک و غیره، روش‌های تدریس درس تربیت‌بدنی دستخوش تحول شده است بنابراین برای به‌روز کردن معلمان تربیت‌بدنی و همسویی آن‌ها با این تغییرات و پیشرفت‌ها، باید گام‌هایی برای کارآمدی آنان برداشته شود.

به‌طور کلی مزایای آموزش‌های ضمن خدمت برای معلمان شامل موارد زیر است:

۱. به فرد کمک می‌کند تا مسائل را اثر بخش‌تر و تصمیمات را مناسب‌تر اخذ کند؛
۲. خودباوری و اعتمادبه‌نفس را تقویت و دستیابی به آن‌ها را ممکن می‌سازد؛
۳. رضایت شغلی و مقبولیت شغلی را افزایش می‌دهد؛